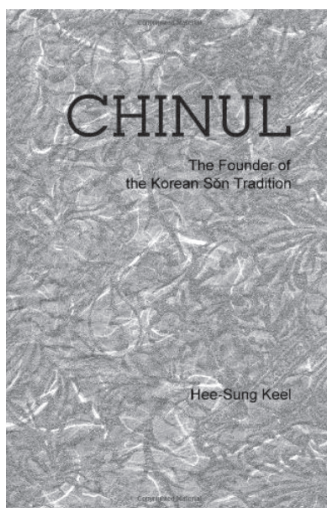

บทวิจารณ์หนังสือ (Book Review)

Chinul : The Founder of the Korean Son Tradition

ธำปกรณ กำนัดศิริ*

* อ.ดร. ประจำสาขาเกาหลีศึกษา หน่วยวิชาศึกษาทั่วไปและวิชาเชิงบูรณาการ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ผู้ช่วยผู้อำนวยการสถาบันเอเชียตะวันออกศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

(Lecturer in Korean Studies , Unit of General Education and Integrated subjects, Faculty of Liberal Arts Thammasat University.)

(Assistance Director of Institute of East Asia Institute, Thammasat University)

Email: dr.tony.tao@hotmail.com

ชื่อหนังสือ : Chinul : The Founder of the Korean Son Tradition
ผู้เขียน : Hee Sung Keel
สำนักพิมพ์: Jain Publishing Company
พิมพ์ครั้งแรก: กันยายน ปี ค.ศ. 1984
จำนวนหน้า: 211 หน้า

หนังสือเรื่อง **Chinul : The Founder of the Korean Son Tradition**¹ แต่งโดย ศาสตราจารย์ Hee – Sung Keel, ศาสตราจารย์กิตติคุณ ด้านพุทธศาสนศึกษาและศาสนาเปรียบเทียบแห่งมหาวิทยาลัยซอกกัง สาธารณรัฐเกาหลี สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาเอกจาก มหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด ด้วยผลงานวิทยานิพนธ์ทางด้านปรัชญาเซ็นเกาหลี ศาสตราจารย์ Hee – Sung Keel เป็นผู้มีความรู้ทางวิชาการทางด้านปรัชญาและศาสนาเกาหลีรวมถึงผลงานในเชิงศาสนาเปรียบเทียบที่โดดเด่นทั้งในภาษาอังกฤษและภาษาเกาหลี ซึ่งเป็นที่ยอมรับอย่างกว้างขวางจากวงวิชาการด้านปรัชญา ศาสนาและเกาหลีศึกษาในปัจจุบัน

ในหนังสือเล่มนี้ผู้แต่งได้แบ่งเนื้อหาออกเป็นสามบทหลัก กล่าวคือ บทที่หนึ่งผู้แต่งได้กล่าวถึงอัตตชีวะประวัติและเหตุการณ์ที่สำคัญในชีวิตของ โบโจ จินุล (Bojo Jinul, 1158-1210) นักบวชนิกายเซ็นคนสำคัญในสมัยราชวงศ์โครยอ (1392-1910) โดยเริ่มต้นจากการอธิบายชีวประวัติส่วนตัวของจินุลในฐานะที่เป็นนักบวชหนุ่มในนิกายเซ็น ที่มีความต้องการในการปรับปรุงบทบาทของคณะสงฆ์ในช่วงเวลาดังกล่าวให้หลุดพ้นออกจากจากความยุ่งเกี่ยวกับเรื่องราวทางโลก เช่น ลากยศ สรรเสริญ ซึ่งเป็นสิ่งที่ทำให้พุทธธรรมคำสอนของพระพุทธศาสนาเกิดความบิดเบี้ยวและผิดพลาดไปจากมรรคาที่ถูกต้อง ในแง่นี้ผู้แต่งได้เสนอให้เห็นถึงการจัด

¹ ในบทวิจารณ์นี้จะใช้การสะกดชื่อโบโจ จินุล ในภาษาอังกฤษด้วยคำว่า Bojo Jinul เนื่องจากด้วยเป็นการเทียบเสียงที่ได้รับความนิยมในวงวิชาการเกาหลีปัจจุบัน แต่ในหัวเรื่องของบทวิจารณ์นั้นผู้วิจารณ์คงใช้ภาษาอังกฤษด้วยคำว่า Chinul เพื่อให้ตรงกับชื่อของหนังสือที่นำมาวิจารณ์

ตั้งสมาคมแห่งสมาธิและปรัชญา (The Society of Samadhi and Prajna) และสมาคมแห่งการปฏิบัติเซ็น (The Society for the Cultivation of Zen) ของจิณฺลซึ่งเป็นความพยายามในการแสวงหาสถานที่แห่งการศึกษาและปฏิบัติที่ดำเนินไปอย่างถูกต้องภายใต้แนวคำสอนที่แท้จริงของพระพุทธศาสนาจนท้ายที่สุดได้กลายมาเป็นอาราม ซองกวงซา (Songgwangsa Temple) หนึ่งในสามอารามที่สำคัญของพระพุทธศาสนาเกาหลีในปัจจุบัน

ในบทที่สอง เนื้อหาหลักของบทความอยู่บนการอภิปรายและการวิเคราะห์แนวคิดและคำสอนทางปรัชญาของจิณฺล โดยเนื้อหาในบทนี้ได้แบ่งออกเป็นสี่ส่วนหลักคือ

ส่วนที่หนึ่ง ผู้เขียนอธิบายเนื้อหาเกี่ยวกับแนวคิดเรื่องจิตเดิมแท้ (True Mind) ในสองมิติที่สำคัญคือมีติญาณวิทยา กล่าวคือการอธิบายจิตเดิมแท้ในฐานะที่เป็น “กระแสแห่งการรับรู้โลกและสรรพสิ่งก่อนการแบ่งแยกในเชิงมโนทัศน์” ซึ่งเป็นการรับรู้ที่ตรงกับความเป็นจริงที่สรรพสิ่งเป็น กล่าวคือการที่สรรพสิ่งทั้งหลายดำรงอยู่โดยสัมพันธ์เชื่อมโยงระหว่างกันและกันโดยปราศจากซึ่งการแบ่งแยก กระแสการรับรู้ของมนุษย์ที่ปราศจากแบ่งแยกในลักษณะดังกล่าวนี้เองที่ถือได้ว่าเป็นธรรมชาติเดิมแท้ หรือเป็นตัวตนที่แท้ของมนุษย์ในทัศนะของพระพุทธศาสนา นิกายเซ็น และสองการการอธิบายจิตเดิมแท้ในมิติทางภววิทยา กล่าวคือการอธิบายว่าจิตเดิมแท้หรือกระแสแห่งการรับรู้ที่เกิดขึ้นก่อนการคิดแยกแยะในเชิงมโนทัศน์ นั้นเป็นธรรมชาติเดิมแท้ของมนุษย์โดยนัยคือการยืนยันว่าจิตเดิมแท้ นั้นเองที่เป็น “เนื้อแท้” (essence) หรือเป็นตัวตนที่แท้จริงของมนุษย์ในทัศนะของพระพุทธศาสนา นิกายเซ็น ผู้แต่งได้ชี้ให้เห็นว่า การเข้าใจความหมายของเนื้อแท้ในลักษณะดังกล่าวคือการยืนยันถึงแนวคิดเรื่องการปราศจากแก่นสารสารถะแห่งตัวตน (Self) ซึ่งเป็นคำสอนหลักของพระพุทธศาสนา

ส่วนที่สอง มีเนื้อหาเกี่ยวกับแนวคิดเชิงวิมุติวิทยา (Soteriology) หรือแนวคิดในเรื่องของวิถีแห่งการบรรลุธรรมในทัศนะของจิณฺล ซึ่งถูกอธิบายภายใต้

หลักการที่สำคัญสองประการคือ หลักการเรื่องการตื่นรู้อย่างฉับพลัน (Sudden Awakening) และสอง หลักการเรื่องการปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง (Gradual Cultivation) ในส่วนที่สองนี้ผู้แต่งได้อธิบายความหมายของประเด็นเรื่อง “การตื่นรู้อย่างฉับพลัน” โดยได้ชี้ให้เห็นว่า ในทัศนะของจิณฺหลัน การตื่นรู้อย่างฉับพลันมีความหมายถึง ความเข้าใจที่มนุษย์มีต่อความหมายที่แท้จริงของตัวตนอันเป็นปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นอย่างฉับพลัน กล่าวคือการเข้าใจว่ากระแสแห่งการรับรู้อันปราศจากการแบ่งแยกนั้นคือธรรมชาติพื้นฐานแห่งการรับรู้โลกและสรรพสิ่งของมนุษย์ รวมถึงการตื่นรู้รู้ความหมายที่แท้จริงของ “ความคิดแยกแยะในเชิงมโนทัศน์” (Thought, Ch.念:nian, Kr. ㄋㄧㄢˋ:nyom) ในฐานะที่เป็นกิจกรรมทางจิตในแง่การแยกแยะ (Discriminative Thought) ซึ่งในจาริตของปรัชญาเซนสายเกาหลีครอบคลุมความหมายของกิจกรรมการแยกแยะในลักษณะต่าง ๆ ซึ่งอาจเป็นการยืนยันหรือปฏิเสธ การให้คุณค่า หรืออารมณ์ ความปรารถนาหรือความเกลียดกลัว ที่มนุษย์มีต่อสิ่งต่างๆ ซึ่งปรากฏขึ้นภายใต้เงื่อนไขปัจจัยต่าง ๆ ที่หมุนเวียนเปลี่ยนผ่าน การเปลี่ยนแปลงไปอย่างเป็นพลวัตตามเงื่อนไขที่เปลี่ยนแปลงไปของความคิดแยกแยะดังกล่าวจึงทำให้ในทัศนะของพุทธปรัชญาเซนเกาหลีนั้น ความคิดแยกแยะจึงเป็นปรากฏการณ์ซึ่งปราศจากแก่นสาร (Non Substantial)

นอกจากนั้นในส่วนที่สองนี้ ผู้แต่งยังคงชี้ให้เห็นว่าแนวคิดเรื่องการตื่นรู้อย่างฉับพลันในทัศนะของจิณฺหลัน ได้รวมเอาแนวคิดเรื่อง “ศรัทธา” อันเป็นคำสอนของพระพุทธศาสนานิกายอวตัมสกะเข้ามาเป็นหนึ่งในการอธิบายแนวคิดเรื่องการตื่นรู้ดังกล่าวโดยอธิบายว่าหลักการเรื่องความศรัทธาที่ปรากฏอยู่ในอวตัมสกะมีความหมายถึงการตระหนักรู้ในตัวตนที่แท้จริงของมนุษย์ หรือการเข้าใจในความหมายที่แท้จริงของตัวตน (Self Understanding) ซึ่งความหมายของความศรัทธาในลักษณะดังกล่าวมีศักยภาพที่สามารถสนับสนุนแนวคิดเชิงวิมุตติวิทยาของพระพุทธศาสนานิกายเซ็นได้เป็นอย่างดี ดังนั้นการประสานรวมแนวคิดเรื่องความศรัทธาเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของการตื่นรู้อย่างฉับพลันจึงมีเป้าหมายสำคัญเพื่อ ทั้งสองประการดังกล่าว ชี้ให้เห็นว่าการตื่นรู้อย่างฉับพลันคือการตระหนักถึงความหมาย

ที่แท้จริงของปรากฏการณ์ทางจิตทั้งสองประการของมนุษย์นั่นเอง

ในส่วนที่สาม ผู้แต่งได้อธิบายถึงแนวคิดเรื่องการปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง (Gradual Cultivation) ซึ่งเป็นการปฏิบัติที่ยังคงเกิดขึ้นภายหลังจากการตื่นรู้อย่างฉับพลัน ในแง่นี้ด้วยพื้นฐานจากการมีความเข้าใจที่ถูกต้องที่มนุษย์มีต่อธรรมชาติเดิมแท้หรือจิตเดิมแท้ ซึ่งทำให้มนุษย์ตระหนักได้ถึงความหมายที่แท้จริงของกิจกรรมทางจิตในเชิงแยกแยะต่าง ๆ อันเป็นเพียงการแสดงตัวของจิตเดิมแท้ภายใต้เงื่อนไขต่าง ๆ ที่ยังคงเกิดขึ้นภายในชีวิตของมนุษย์ปุถุชน ด้วยเหตุนี้ความหมายของ “การปฏิบัติ” ในทัศนะของจินลุดังกล่าวจึงมิใช่การมุ่งขจัดลบ หรือมุ่งทำลายล้างความคิดในเชิงแยกแยะต่าง ๆ ให้หมดไปหากแต่เป็นกระบวนการที่ มนุษย์นั้นต้องเรียนรู้ที่จะประยุกต์ความเข้าใจที่เกิดขึ้นนั้นให้สามารถปรากฏขึ้นได้ในโลกแห่งความเป็นจริงและเปลี่ยนผ่านความรู้ เหล่านั้นไปสู่การประพฤติปฏิบัติที่เหมาะสมได้อย่างสมบูรณ์ การพัฒนาความเข้าใจที่ปรากฏขึ้นดังกล่าวให้สามารถผสมผสานมา เป็นส่วนหนึ่งของระบบความเข้าใจที่มนุษย์มีต่อโลกและสรรพสิ่ง

พิจารณาในมุมนี้การประยุกต์ความเข้าใจดังกล่าวนั้นโดยนัยก็คือการเปิดเผย (disclose) ธรรมชาติ พื้นฐานแห่งการรับรู้ของมนุษย์ให้ปรากฏขึ้นอย่างสมบูรณ์ภายในชีวิตที่ยังคงดำเนินอยู่ภายใต้โลกแห่ง สังสารวัฏ ด้วยการตอบสนอง (Respond) ที่มีต่อโลกเชิงประจักษ์ของจิตเดิมแท้หรือการย้ำยืนยัน (Reconfirm) การเกิดขึ้นของโลกปรากฏการณ์จากมุมมองของจิตเดิมแท้ ในแง่นี้การตื่นรู้สู่ความหมายที่แท้จริงของธรรมชาติเดิมแท้ในฐานะที่เป็นกระแสการรับรู้อันบริสุทธิ์ ซึ่งปราศจากการคิดแยกแยะในเชิงมโนทัศน์คือปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นอย่างฉับพลัน และเป็นพื้นฐานที่สำคัญของกระบวนการในการปฏิบัติในฐานะที่เป็นการ “เปิดเผย” ธรรมชาติเดิมแท้แห่งการรับรู้ดังกล่าวให้สามารถปรากฏขึ้นและกลายมาเป็นกระบวนการที่ดำเนินต่อเนื่องไป “อย่างเป็นธรรมชาติ” ภายใต้บริบทของความ เป็นมนุษย์ปุถุชนนั่นเอง

ในส่วนที่สี่ ผู้แต่งยังคงได้กล่าวถึงแนวการปฏิบัติอีกประการหนึ่งซึ่งถูกอธิบายในฐานะที่เป็นการปฏิบัติอย่างฉับพลัน (Sudden Cultivation) ซึ่งเป็นสิ่งที่

เกิดขึ้นทันทีเมื่อเกิดการตื่นรู้อย่างฉับพลัน กล่าวคือกระบวนการที่การตื่นรู้และการปฏิบัติที่ตั้งรู้กลายเป็นส่วนหนึ่งของกันและกันได้อย่างสมบูรณ์ อุปมาดังการพินกลุ่มด้ายด้วยมิตคมซึ่งทำให้กลุ่มด้ายนั้นขาดสะบั้นออกจากกันโดยทันที หรือเปรียบได้กับการจุ่มเส้นด้ายลงในสี ซึ่งทำให้ด้ายทั้งกลุ่มนั้นเปลี่ยนเป็นสีดังกล่าว ในฉับพลันทันที ในแง่การตื่นรู้อย่างฉับพลันที่เกิดขึ้นได้กลายเป็นแก่นแกนของการปฏิบัติของมนุษย์และในทางกลับกัน การปฏิบัติของมนุษย์ก็คือพฤติกรรมที่แสดงออกถึงการตระหนักรู้ที่เกิดขึ้นอย่างฉับพลันนั่นเอง บุคคลผู้ซึ่งสามารถดำเนินตามมรรควิธีนี้ได้ จึงไม่มีความจำเป็นต้องมีการปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง แต่กระนั้นก็ตาม จินลอธิบายว่ามรรควิธีแห่งการปฏิบัติอย่างฉับพลันดังกล่าวจะเกิดขึ้นได้กับบุคคลที่มีความสามารถสูงหรือมีศักยภาพสูง (High Capacity) หรือผู้ที่มีกิเลสสะสมบางเบาเท่านั้น ดังนั้นมรรควิธีดังกล่าวจึงไม่ได้เป็นวิธีที่ จินล สนับสนุนสำหรับปุถุชนทั่วไปซึ่งยังคงเหมาะสมกับแนวปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง (Gradual Cultivation) มากกว่า

ในบทที่สาม ผู้แต่งได้กล่าวถึงบทบาทของจินล ในมิติทางสังคมภายใต้บทบาทแห่งการพัฒนาสมาคมแห่งการปฏิบัติธรรม (Susonsa) ซึ่งเป็นเป้าหมายที่สำคัญของจินล ในการนำพาเหล่าสงฆ์ รวมถึงปุถุชนให้กลับเข้าสู่มรรควิธีที่ถูกต้องแท้จริงของพระพุทธศาสนาอันสะท้อนถึงปัญหาของพระพุทธศาสนาในช่วงปลายอาณาจักรโครยอที่เอนเอียงไปสู่การยึดติดผูกมัดกับเรื่องราวทางโลก (โลกุตระธรรม) จนหลงลืมพุทธประสงค์ที่แท้จริงที่ทรงต้องการให้พระพุทธศาสนาเป็นวิถีแห่งการปล่อยวางและการตระหนักรู้สู่ความหมายที่แท้จริงของชีวิตและตัวตน นอกจากนั้นผู้แต่งยังได้อภิปรายถึงบทบาทของพระพุทธศาสนาและอำนาจการปกครองของราชวงศ์โชซอน ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงปัญหาของพระพุทธศาสนาที่เกิดขึ้นภายใต้รูปแบบความสัมพันธ์ที่เปลี่ยนไประหว่างราชสำนักและพระพุทธศาสนาซึ่งเกิดขึ้นภายใต้ข้อปัญหาเรื่องบทบาทของพระพุทธศาสนาภายใต้ความสัมพันธ์กับแนวคิดขงจื้อใหม่ (Neo Confucianism) ซึ่งเป็นอุดมการณ์แห่งรัฐ (State Ideology) หลักของราชสำนักโชซอนนับตั้งแต่ช่วงปลาย

คริสต์ศตวรรษที่ 14 เป็นต้นมาและในช่วงท้ายของบทที่สี่ ผู้แต่งยังได้กล่าวถึงบทบาทของจินุล ที่มีต่อพระพุทธศาสนานิกายโชกเย (Chogye) ซึ่งเป็นพระพุทธศาสนากระแสหลักของเกาหลีในยุคปัจจุบัน โดยมุ่งอภิปรายในมิติทางประวัติศาสตร์ของพระพุทธศาสนานิกายโชกเย และการชี้ให้เห็นถึงพัฒนาการของนิกายดังกล่าวในคาบสมุทรเกาหลีในสมัยอาณาจักรโชซอนจนกระทั่งถึงในช่วงต้นคริสต์ศตวรรษที่ 20

หลังจากพิจารณาเนื้อหาของหนังสือ **Chinul : The Founder of the Korean Son Tradition** ผู้วิจารณ์มีความเห็นว่าหนังสือเล่มนี้มีทั้งจุดเด่น และจุดที่น่าจะได้รับการปรับปรุงเพิ่มเติมในบางประการ กล่าวคือ ในส่วนของจุดเด่นของหนังสือ ผู้วิจารณ์มองว่า ถึงแม้แนวคิดทางปรัชญาเซนเกาหลีซึ่งมีความซับซ้อนและเป็นแนวคิดที่เกิดจากการประสานรวมทศนะทางพุทธปรัชญาจากหลายสำนัก แต่หนังสือเล่มนี้สามารถอธิบายภาพรวมของแนวคิดดังกล่าวได้อย่างกระชับ ด้วยการใช้ภาษาที่ง่ายต่อการเข้าใจรวมถึงการใช้บทอุปมาที่ทำให้ผู้อ่านสามารถคิดหรือจินตนาการเพื่อเทียบเคียงความหมายของคำสอนของปรัชญาเซนเกาหลีอันนำไปสู่ความเข้าใจของผู้อ่าน นอกจากนี้หนังสือเล่มนี้ยังวางโครงสร้างในการอธิบายปรัชญาเซนเกาหลีโดยเริ่มต้นจากมิติทางประวัติศาสตร์ของพระพุทธศาสนาในคาบสมุทรเกาหลีซึ่งมีส่วนช่วยผู้อ่านที่ไม่คุ้นเคยกับปรัชญาเกาหลีได้มองเห็นถึงพัฒนาการและการก่อตัวของปัญหาทางปรัชญาในคาบสมุทรเกาหลี จนนำมาสู่การเสนอแนวคิดทางปรัชญาของจินุลเพื่อหาทางออกให้กับข้อโต้แย้งทางปรัชญาของพระพุทธศาสนาเกาหลีดังกล่าว อีกทั้งในหลายส่วนของหนังสือเล่มนี้ ผู้แต่งได้เริ่มต้นการนำเสนอประเด็นทางปรัชญาเซนเกาหลีด้วยการตั้งคำถามที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดทางปรัชญาดังกล่าว เพื่อให้ผู้อ่านได้ถูกคิดและตั้งข้อสงสัยในทศนะของปรัชญาเซนเกาหลีซึ่งนำไปสู่ความสนใจใฝ่รู้ในการศึกษาเนื้อหาที่ปรากฏอยู่ในหนังสือเล่มนี้ ตัวอย่างเช่น การตั้งคำถามเบื้องต้นว่า หากจินุลเสนอว่า การปฏิบัติยังคงเป็นสิ่งที่จำเป็นภายหลังจากการตื่นรู้ ดังนั้นแล้วการตื่นรู้หรือการบรรลุธรรมที่ว่านี้ก็ย่อมมิได้เป็นการตื่นรู้ที่แท้จริงหรือไม่ และหากเป็นเช่นนั้นความหมายของการตื่นรู้ดังกล่าว

คือสิ่งใด ซึ่งทำที่ดังกล่าวจึงกลายเป็นแรงกระตุ้นที่สำคัญแก่ผู้อ่านสำหรับการศึกษาเนื้อหาของหนังสือเล่มนี้

ในขณะที่ส่วนที่ผู้วิจารณ์คิดว่าหนังสือเล่มนี้น่าจะได้รับการเพิ่มเติมคือ ด้วยเหตุที่หนังสือเล่มนี้ได้กล่าวถึงบทบาทของพระพุทธศาสนาในสมัยอาณาจักรโชซอนซึ่งยังคงได้รับอิทธิพลทางความคิดทางวิมุติวิทยาจาก จินจุล ดังนั้นผู้วิจารณ์มองว่า หนังสือเล่มนี้น่าจะมีการอธิบายเพิ่มเติมเกี่ยวกับแนวคิดทางศาสนาในสมัยโชซอน โดยเฉพาะอย่างยิ่งแนวคิดของลัทธิซงจื่อใหม่เกาหลี ซึ่งมีความสัมพันธ์ทั้งในเชิงสนับสนุนและเชิงต่อต้านต่อพระพุทธศาสนาเกาหลี การอธิบายในประเด็นดังกล่าวเพิ่มเติมอาจจะทำให้ผู้อ่านได้มองเห็นถึงข้อวิจารณ์ที่มาจากพื้นฐานแนวคิดที่แตกต่างไปจากพระพุทธศาสนา ที่ท้าทายต่อแนวคิดของปรัชญาเซนเกาหลี ซึ่งอาจจะเป็นพื้นฐานที่สำคัญที่ทำให้ผู้อ่านได้มองเห็นถึงจุดแข็งหรือจุดอ่อนของปรัชญาเซนเกาหลีได้มากขึ้นนอกเหนือไปจากจุดแข็งหรือจุดอ่อนที่ปรัชญาเซนเกาหลีที่เกิดขึ้นจากข้อวิจารณ์ของพระพุทธศาสนาสำนักอื่นในคาบสมุทรเกาหลี

โดยสรุป หนังสือเล่มนี้จัดอยู่ในกลุ่มของหนังสือทางวิชาการที่สามารถชี้ให้เห็นถึงพัฒนาการทางปรัชญาศาสนาภายในบริบทของสังคมเกาหลีนับตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน รวมถึงการชี้ให้เห็นถึงบทบาทและสถานะของพระพุทธศาสนาภายในโครงสร้างทางสังคมการเมืองในประวัติศาสตร์เกาหลี นอกจากนั้นหนังสือเล่มนี้ยังสามารถชี้ให้เห็นถึงความหมายและข้อโต้แย้งทางพุทธปรัชญาที่สำคัญของพระพุทธศาสนาในคาบสมุทรเกาหลี ซึ่งเป็นรากฐานที่สำคัญในการเข้าใจถึงบทบาทและความสำคัญของพระพุทธศาสนาที่มีต่อประวัติศาสตร์ สังคมและ การเมืองของคาบสมุทรเกาหลีในภาพรวมได้อย่างมีนัยที่สำคัญ